

Συμμετοχική Προσέγγιση για την Ευαισθητοποίηση και Καταπολέμηση των Διακρίσεων βάσει του Σεξουαλικού Προσανατολισμού και της Ταυτότητας Φύλου στον τομέα της υγείας

This Booklet was produced within "777338/PARADISO" project which was funded by the European Union's Rights, Equality and Citizenship Programme (2014-2020). The contents of this booklet are the sole responsibility of the implementing beneficiaries and can in no way be taken to reflect the views of the European Commission.

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα	2
Πρόγραμμα “PARADISO”	3
Για το εγχειρίδιο αυτό	4
Βασική Ορολογία	5
ΛΟΑΤΚΙ+ Δικαιώματα	7
Γενικές επιστημονικές αρχές και οδηγίες για την παροχή υπηρεσιών υγείας σε ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα.....	9
Βασικές επιστημονικές αρχές και οδηγίες για την παροχή υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας σε ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα	11
Βασικές επιστημονικές αρχές και οδηγίες για την παροχή υπηρεσιών ψυχικής υγείας σε ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα	12
Βασικές επιστημονικές αρχές και οδηγίες για την παροχή υπηρεσιών σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας σε ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα.....	16
ΛΟΑΤΚΙ+ Οργανώσεις και Ανθρωπιστικοί Φορείς.....	18
Σημαντικές Ημερομηνίες για την ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητα.....	23

Πρόγραμμα “PARADISO”

Το πρόγραμμα είναι μία συμμετοχική προσέγγιση, που ως στόχο έχει την ευαισθητοποίηση και την καταπολέμηση των διακρίσεων βάσει του σεξουαλικό προσανατολισμό και της ταυτότητα φύλου στον τομέα της υγείας. Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται από την European Union’s Rights, Equality and Citizenship Programme (REC-DISC-AG-2016) και υλοποιείται από την Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας, το Σύλλογο Επιστημών Μαιών Μαιευτών Αθήνας (ΣΕΜΜΑ), τα Προγράμματα Ανάπτυξης Κοινωνικής Στήριξης και Ιατρικής Συνεργασίας (PRAKSIS), την Ομοφυλοφιλική Λεσβιακή Κοινότητα Ελλάδος (ΟΛΚΕ), την Εταιρεία Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ψυχικής Υγείας (ΕΠΑΨΥ), την Consulting Management Training (CMT Προοπτική ΕΠΕ), το European Forum for Primary Care (EFPC), το Centre Hospitalier de Maison Blanche (EPSMB) και το Τμήμα Νοσηλευτικής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ).

Για το εγχειρίδιο αυτό

Το εγχειρίδιο αυτό έχει παραχθεί στο πλαίσιο του προγράμματος «PARADISO». Αποτελεί προϊόν επιστημονικής συνεργασίας των εταιρών PRAKSIS, ΕΠΑΨΥ Τμήμα Νοσηλευτικής ΕΚΠΑ, ΣΕΜΜΑ και ΟΛΚΕ και επιμέλειας από τη Επιστημονική Επιτροπή του προγράμματος και τη Γραμμή Ψυχολογικής Υποστήριξης "11528 - Δίπλα σου".

Το εγχειρίδιο έχει στόχο τη δημιουργία των καλύτερων δυνατών συνθηκών φροντίδας υγείας για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα, ενώ αποτελεί ένα χρήσιμο, πρακτικό βοήθημα για κάθε επαγγελματία υγείας.

Ευελπιστούμε το εγχειρίδιο να δώσει μια πιο πλήρη εικόνα του αντικείμενου και να προάγει την ευαισθητοποίηση και την καταπολέμηση των διακρίσεων και των προκαταλήψεων κατά των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων στο χώρο της υγείας.

Βασική Ορολογία

Εξηγώντας το ακρωνύμιο ΛΟΑΤΚΙ+:

Λεσβίες, Ομοφυλόφιλοι - Γκέι, Αμφιφυλόφιλοι - Μπάι, Τρανς, Κουίρ
Ίντερσεξ

Εξηγώντας το φύλο, την έκφρασή του και την σωματική ή/και ρομαντική έλξη:

Σεξουαλικός προσανατολισμός: Η συναισθηματική ή/και σεξουαλική έλξη προς άλλα άτομα.

Εδώ μιλάμε για: Γκέι - Ομοφυλόφιλους, Λεσβίες, Αμφιφυλόφιλους, Πανέξουαλ, , Ασέξουαλ φάσμα, Στρέιτ - Ετεροφυλόφιλους

Λεσβία: Ένα άτομο το οποίο αυτοπροσδιορίζεται ως γυναίκα και αισθάνεται συναισθηματική, ή/και σεξουαλική έλξη προς άτομα του ίδιου φύλου.

Γκέι - Ομοφυλόφιλος: Ένα άτομο το οποίο αυτοπροσδιορίζεται ως άντρας και αισθάνεται συναισθηματική ή/και σεξουαλική έλξη προς άτομα του ίδιου φύλου. Ο όρος γκέι στην Ελλάδα χρησιμοποιείται κυρίως για άνδρες, αλλά υπάρχουν περιπτώσεις όπου και γυναίκες προτιμούν να αυτοπροσδιορίζονται ως γκέι ή γκέι γυναίκες.

Αμφιφυλόφιλος/η/ο: Ένα άτομο το οποίο αισθάνεται συναισθηματική ή/και σεξουαλική έλξη προς δύο ή περισσότερα φύλα. Πολύ συχνά, χρησιμοποιείται ως όρος ομπρέλα για να περιγράψει διάφορες μορφές πολυσεξουαλικότητας.

Πανσέξουαλ: Ένα άτομο το οποίο αισθάνεται συναισθηματική ή/και σεξουαλική έλξη προς άτομα όλων των πιθανών ταυτοτήτων φύλου. Τα άτομα αυτά συχνά δηλώνουν πως η ταυτότητα φύλου ενός ατόμου είναι ασήμαντη παράμετρος στον καθορισμό του αν και κατά πόσο θα βιώσουν έλξη προς το άτομο αυτό. Εναλλακτικά, μπορεί να χρησιμοποιήσουν τον όρο genderblind, δηλαδή ότι είναι «τυφλά» ως προς το θέμα του φύλου.

Ασέξουαλ: Κάποιο άτομο που δεν βιώνει (ή βιώνει λίγη) σεξουαλική έλξη προς άλλα άτομα. Ένα ασέξουαλ άτομο μπορεί να βιώνει συναισθηματική έλξη προς άλλα άτομα, του ίδιου ή άλλου φύλου.

Στρέιτ - Ετεροφυλόφιλος/η: Ένα άτομο το οποίο αισθάνεται συναισθηματική ή/και σεξουαλική έλξη προς άτομα του «άλλου» φύλου. Ο όρος αυτός βασίζεται στην αποδοχή της δυαδικότητας του φύλου, εξού και η χρήση του συνθετικού «έτερο-».

Ταυτότητα Φύλου: Ο ατομικός και εσωτερικός τρόπος που βιώνει το κάθε άτομο το φύλο του, ή την έλλειψη αυτού. Ο όρος «φύλο» σε αυτή την περίπτωση αναφέρεται στο λεγόμενο «κοινωνικό φύλο», δηλαδή στο σύνολο των ρόλων, συμπεριφορών, νορμών, και χαρακτηριστικών που η εκάστοτε κοινωνία, κουλτούρα ή/και τάξη κάποιας δεδομένης ιστορικής περιόδου αποδίδει ως «τυπικά» της γυναίκας και του άνδρα (έχοντας ως βάση το μοντέλο της δυαδικότητας του φύλου). Αυτό μπορεί να συμπίπτει ή όχι με το αποδοθέν κατά τη γέννησή του φύλο.

Εδώ μιλάμε για: Τρανς-gender, Μη δυικό (non-binary), Cis-gender

Τρανς - Transgender: Τα άτομα των οποίων η ταυτότητα φύλου δεν συμβαδίζει με το φύλο που τους αποδόθηκε κατά τη γέννηση. Τα τρανς άτομα μπορεί να βρίσκονται εντός του διπόλου των φύλων

(binary), να είναι δηλαδή άντρες ή γυναίκες, ή και όχι (non-binary). Σπανιότερα, χρησιμοποιείται και ο εξελληνισμένος όρος διεμφυλικός/ή με την ίδια σημασία.

Μη δυικό –Non binary: Το μη-δυικό φύλο περιγράφει τις ταυτότητες φύλου που δεν οριοθετούνται εντός του διπόλου άνδρας – γυναίκα. Χρησιμοποιείται συχνά και ως όρος ομπρέλα, στον οποίο περιλαμβάνονται όροι όπως genderfluid, agender και άλλοι.

Cis - Cisgender: Άτομο του οποίου η ταυτότητα φύλου δεν διαφέρει από το φύλο που του αποδόθηκε κατά τη γέννησή του. Ο όρος χρησιμοποιείται ως αντίθετος του όρου τρανς.

Γ. Έκφραση Φύλου: Οι τρόποι με τους οποίους ένα άτομο εκδηλώνει προς τρίτους έμφυλες συμπεριφορές και χαρακτηριστικά (όπως η αρρενωπότητα, η θηλυκότητα, ή άλλες). Χαρακτηριστικά όπως το χτένισμα, το ντύσιμο ή η ο τρόπος με τον οποίο μιλάει και κινείται ένα άτομο μπορούν να αποτελούν έκφραση φύλου. Ζούμε σε μια κοινωνία στην οποία η έκφραση φύλου αναμένεται και επιβάλλεται να συμβαδίζει με την ταυτότητα φύλου του ατόμου· ένας άντρας δηλαδή αναμένεται να έχει αρρενωπή έκφραση φύλου και μια γυναίκα θηλυκή. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα άτομα που δεν συμβαδίζουν με αυτό το απλοϊκό μοντέλο να αντιμετωπίζονται με τρόπο φοβικό ή και εχθρικό από την κοινωνία.

Χαρακτηριστικά Φύλου: Τα χαρακτηριστικά φύλου αναφέρονται στα πρωτογενή χαρακτηριστικά φύλου όπως τα εσωτερικά και τα εξωτερικά γεννητικά όργανα, τα φυλετικά χρωμοσώματα και οι ορμόνες, αλλά και τα δευτερογενή χαρακτηριστικά φύλου, όπως η μυϊκή δομή, η σωματική τριχοφυΐα, η ανάπτυξη του στήθους και άλλα.

Εδώ μιλάμε για: αρσενικό, θηλυκό, ίντερσεξ

Ίντερσεξ: Άτομα που γεννιούνται με χαρακτηριστικά φύλου τα οποία δεν ανήκουν αυστηρά στην αρσενική ή θηλυκή κατηγορία, ή ανήκουν και στις δύο κατηγορίες ταυτόχρονα. Ο συγκεκριμένος όρος αποτελεί όρο-ομπρέλα και αντιπροσωπεύει ένα φάσμα βιολογικών διαφοροποιήσεων σε σχέση με το φύλο. Τα ίντερσεξ άτομα μπορούν να έχουν οποιονδήποτε σεξουαλικό προσανατολισμό, ταυτότητα φύλου και έκφραση φύλου.

Ο όρος μεσοφυλικός/ή/ό χρησιμοποιείται πολλές φορές λανθασμένα ως συνώνυμο της λέξης ίντερσεξ, παρότι αποτελεί υποκατηγορία του ίντερσεξ φάσματος.

Κουίρ - Queer: Ένας πολύπλοκος όρος με πολλαπλές ερμηνείες. Στο παρελθόν χρησιμοποιούνταν ως υποτιμητικός όρος προς τα άτομα με ομόφυλο σεξουαλικό προσανατολισμό, αλλά στη δεκαετία του 1980 υιοθετήθηκε από ακτιβιστές και θεωρητικούς ως θετικός και συγκρουσιακός αυτό-χαρακτηρισμός σε μια προσπάθεια να προκαλέσουν τις κοινωνικές νόρμες σχετικά με την σεξουαλικότητα, τον σεξουαλικό προσανατολισμό, την ταυτότητα φύλου ή/και άλλες μορφές κανονικότητας. Χρησιμοποιείται συχνά από άτομα που δεν αποδέχονται τις παραδοσιακές έννοιες φύλων και σεξουαλικότητας και δεν ταυτίζονται/καλύπτονται με κάποιο από τους υπόλοιπους όρους του ακρωνυμίου ΛΟΑΤΚΙ+, αλλά και ως όρος-ομπρέλα για όλα τα LGBTI+ άτομα. Ως όρος ταυτίζεται και με συγκεκριμένα κομμάτια της Queer Θεωρίας (Queer Theory).

Προστασία από τις διακρίσεις και τα εγκλήματα μίσους

Το 2014, ψηφίστηκε από το ελληνικό κοινοβούλιο ο νέος νόμος για την καταπολέμηση ορισμένων μορφών και εκδηλώσεων ρατσισμού και ξενοφοβίας μέσω του ποινικού δικαίου (Ν. 4285/2014), στον οποίο υπάρχει ρητή αναφορά και στο σεξουαλικό προσανατολισμό και στην ταυτότητα φύλου. Ο Νόμος προβλέπει, επίσης, ποινές για την υποκίνηση σε πράξεις βίας απέναντι σε άτομα λόγω του σεξουαλικού τους προσανατολισμού ή της ταυτότητας φύλου τους (ρητορική μίσους). Στο Νόμο υπάρχει ειδική πρόβλεψη και για τις περιπτώσεις, όπου η πράξη έγινε από δημόσιο υπάλληλο ή λειτουργό κατά την άσκηση των καθηκόντων του.

Με το Ν. 4356/2015 τροποποιήθηκε επίσης το Άρθρο 81Α του Ποινικού Κώδικα για τα εγκλήματα με ρατσιστικά χαρακτηριστικά, προβλέποντας αυξημένες ποινές για εγκληματικές πράξεις με ρατσιστικό κίνητρο, στις οποίες συμπεριλαμβάνεται η στοχοποίηση λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας φύλου και χαρακτηριστικών φύλου. Με τον ίδιο Νόμο προστέθηκε στην ελληνική νομοθεσία το Άρθρο 361Β του Ποινικού Κώδικα, το οποίο προβλέπει ποινές για τον αποκλεισμό από αγαθά ή υπηρεσίες, μεταξύ άλλων και λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας και χαρακτηριστικών φύλου.

Με το Ν. 4443/2016 προβλέπεται η προώθηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και η καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω – μεταξύ άλλων – του σεξουαλικού προσανατολισμού, της ταυτότητας φύλου και των χαρακτηριστικών φύλου. Η αρχή της ίσης μεταχείρισης λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας και χαρακτηριστικών φύλου, αφορά μόνο τους τομείς της εργασίας και της απασχόλησης, και τη συναλλακτική διάθεση αγαθών ή παροχή υπηρεσιών στο κοινό.

Σύμφωνο συμβίωσης

Το Δεκέμβριο του 2015 το νομοσχέδιο για το σύμφωνο συμβίωσης επεκτάθηκε καλύπτοντας και τα ομόφυλα ζευγάρια (Ν. 4356/2015). Σύμφωνα με αυτό και τα ομόφυλα ζευγάρια -κι όχι μόνο τα ετερόφυλα όπως ήταν μέχρι τότε- μπορούν απευθυνόμενα σε συμβολαιογράφο, να συνάψουν τη νομική συμφωνία με την οποία ρυθμίζουν τη συμβίωσή τους. Το δικαίωμα γονικής μέριμνας και παιδοθεσίας δεν προβλέπεται για τα ομόφυλα ζευγάρια, σε αντίθεση με τα ετερόφυλα.

Το σύμφωνο συμβίωσης αποτελεί τη **μόνη** μορφή νομικής αναγνώρισης για ομόφυλα ζευγάρια, καθώς δικαίωμα σύναψης γάμου διατηρούν μόνο τα ετερόφυλα ζευγάρια. Ακόμη, δεν έχει κατοχυρωθεί το δικαίωμα τεκνοθεσίας από ομόφυλα ζευγάρια.

Νομική Αναγνώριση Ταυτότητας Φύλου

Με τον όρο «Νομική Αναγνώριση Ταυτότητας Φύλου» περιγράφεται η διαδικασία αλλαγής του ονόματος και του φύλου, όπως αυτά αναγράφονται στα επίσημα έγγραφα ενός ατόμου (π.χ. ταυτότητα, πιστοποιητικό γέννησης, κλπ.) ούτως ώστε να αντικατοπτρίζουν την ταυτότητα φύλου του. Τον Οκτώβριο του 2017 η Ελλάδα θέσπισε νέα νομοθεσία για τη νομική αναγνώριση της ταυτότητας φύλου (Ν. 4491/2017). Με την νομοθεσία αυτή δίνεται η δυνατότητα σε όλα τα τρανς άτομα άνω των 17 ετών να αλλάξουν τα επίσημα έγγραφα τους χωρίς να αποτελεί προϋπόθεση η ψυχιατρική διάγνωση ή οποιαδήποτε άλλη ιατρική παρέμβαση. Πρόσβαση στη διαδικασία έχουν και τα ανήλικα άτομα 15 και 16 ετών, με την συγκατάθεση των γονέων/κηδεμόνων τους και ύστερα από θετική γνωμάτευση ειδικής διεπιστημονικής επιτροπής. Δυστυχώς η παρούσα νομοθεσία δεν περιλαμβάνει επιλογές φύλου εκτός του διπόλου, ενώ όσα άτομα είναι παντρεμένα είναι απαραίτητο να λάβουν διαζύγιο πριν αιτηθούν την αλλαγή των εγγράφων τους.

Αναδοχή

Το Μάιο του 2018 υπερψηφίστηκε από τη Βουλή ο Ν. 4538/2018, ο οποίος προβλέπει, μεταξύ άλλων, το δικαίωμα αναδοχής παιδιού από ομόφυλα ζευγάρια που έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης.

Γενικές επιστημονικές αρχές και οδηγίες για την παροχή υπηρεσιών υγείας σε ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα

Καλές πρακτικές

Οι επαγγελματίες υγείας οφείλουν να:

- ✓ Γνωρίζουν τη σημασία του ΛΟΑΤΚΙ+ ακρωνυμίου, καθώς και τη βασική ορολογία σχετικά με την ταυτότητα φύλου, το σεξουαλικό προσανατολισμό, τα χαρακτηριστικά φύλου και την έκφραση φύλου.
- ✓ Συμπεριφέρονται στα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με τον απαιτούμενο σεβασμό και επαγγελματισμό, ανταποκρινόμενοι στις διαφορετικές ανάγκες που έχουν λόγω της ΛΟΑΤΚΙ+ ταυτότητάς τους.
- ✓ Κατανοούν ότι η ταυτότητα φύλου, η έκφραση φύλου, τα χαρακτηριστικά φύλου και ο σεξουαλικός προσανατολισμός είναι διακριτές έννοιες.
- ✓ Κατανοούν ότι το φύλο είναι μια μη δυαδική κατασκευή που επιτρέπει ένα εύρος ταυτοτήτων φύλου, και πως η ταυτότητα φύλου ενός ατόμου μπορεί να μη συμφωνεί με το φύλο που αποδόθηκε στη γέννηση.
- ✓ Κατανοούν ότι τα χαρακτηριστικά φύλου καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα πέραν των κατηγοριών του “αρσενικού” και “θηλυκού”, και ότι οι ίντερσεξ καταστάσεις δεν αποτελούν διαταραχή.
- ✓ Δημιουργούν το κατάλληλο περιβάλλον, ώστε τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα να αισθάνονται ασφάλεια να γνωστοποιήσουν την ταυτότητα φύλου, το σεξουαλικό προσανατολισμό ή τα χαρακτηριστικά φύλου τους.
- ✓ Κατανοούν ότι οι ίντερσεξ καταστάσεις δεν χρειάζονται χειρουργική, ορμονική ή με άλλα ιατρικά μέσα διόρθωση.
- ✓ Χρησιμοποιούν την ορολογία που το άτομο χρησιμοποιεί αναφερόμενο στον εαυτό του.
- ✓ Χρησιμοποιούν ουδέτερη ως προς το φύλο γλώσσα όταν δεν γνωρίζουν την ταυτότητα φύλου ενός ατόμου.
- ✓ Χρησιμοποιούν ουδέτερη ως προς το φύλο γλώσσα όταν κάνουν ερωτήσεις σχετικά με τις σχέσεις ή το σεξουαλικό ιστορικό των ατόμων. Για παράδειγμα, χρησιμοποιούν λέξεις όπως “σύντροφος” αντί “ο άντρας σας”, σε περίπτωση που δε γνωρίζουν το φύλο του συντρόφου ή συζύγου.
- ✓ Χρησιμοποιούν το όνομα και τις αντωνυμίες που χρησιμοποιεί το κάθε άτομο. Η χρήση των κατάλληλων αντωνυμιών και προσφωνήσεων είναι εξέχουσας σημασίας για την διαμόρφωση ενός κλίματος σεβασμού και ασφάλειας.
- ✓ Συστήνονται με το όνομα και τις αντωνυμίες που χρησιμοποιείτε (πχ “Είμαι η Μαρία Οικονομίδου”), κατά την πρώτη επαφή με ένα άτομο, και να ρωτάνε ευγενικά το άτομο το όνομα και τις αντωνυμίες του (πχ “Πώς θα επιθυμούσατε να σας αποκαλώ;” “Ποιες αντωνυμίες θα επιθυμούσατε να χρησιμοποιώ όταν σας απευθύνω το λόγο;”).
- ✓ Ζητούν συγγνώμη εάν κάνουν κάποιο λάθος (πχ στο όνομα ή τις αντωνυμίες ενός ατόμου) και να προχωρούν τη συζήτηση. Να μην δίνουν έκταση στο περιστατικό (πχ απολογούμενοι έντονα ή προβάλλοντας δικαιολογίες για το λάθος), καθώς αυτό μπορεί να φέρει το άτομο σε δύσκολη θέση.
- ✓ Χρησιμοποιούν την αντωνυμία και το όνομα που τους υπέδειξε το άτομο όταν απευθύνονται σε συναδέλφους ή σε άτομα που το συνοδεύουν, έχοντας εξασφαλίσει πρώτα την άδειά του.
- ✓ Διορθώνουν συναδέλφους ή άλλα μέλη του προσωπικού αν αναφερθούν σε κάποιο άτομο με λάθος όνομα ή/και αντωνυμίες.
- ✓ Προσπαθούν να αποφύγουν τους όρους με βάση το φύλο (πχ “παιδί” και όχι “γιος”), εάν η ταυτότητα φύλου του ατόμου βρίσκεται εκτός του διπόλου των φύλων (non-binary) ή εάν το άτομο δεν έχει γνωστοποιήσει την ταυτότητα φύλου του.
- ✓ Αποφεύγουν την αναφορά στο φύλο σε φόρμες ή άλλα έγγραφα αν δεν είναι απολύτως απαραίτητο.
- ✓ Σημειώνουν σε φόρμες ή άλλα έγγραφα το όνομα που χρησιμοποιεί το άτομο. Το όνομα που αναγράφεται στην ταυτότητα του (σε περίπτωση που αυτό διαφέρει από αυτό που χρησιμοποιεί), να σημειώνεται μόνο όπου είναι απολύτως απαραίτητο.

- ✓ Καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια, ώστε να εξυπηρετηθεί το άτομο, σε περίπτωση που προκύψουν διαδικαστικά προβλήματα (πχ εάν μια τρανς γυναίκα μετά από αλλαγή αστυνομικής ταυτότητας χάσει το δικαίωμα να της συνταγογραφηθούν εξετάσεις/φάρμακα που το σύστημα δεν επιτρέπει να συνταγογραφηθούν σε γυναίκες, όπως η εξέταση προστάτη).
- ✓ Αφήνουν να επιλέξει κάθε άτομο μόνο του ποιο μπάνιο θέλει να χρησιμοποιήσει.
- ✓ Υποστηρίζουν το δικαίωμα των ατόμων να επιλέγουν το μπάνιο που θα χρησιμοποιήσουν, εάν αντιληφθούν κάποιο περιστατικό όπου άτομο παρενοχλείται ή παρεμποδίζεται από το να χρησιμοποιήσει το μπάνιο που επιθυμεί.
- ✓ Επιδιώκουν να υπάρχουν διαθέσιμα gender-neutral μπάνια για όσα άτομα δεν βρίσκονται εντός του διπλού των φύλων ή δεν αισθάνονται άνετα/ασφαλή να χρησιμοποιήσουν έμφυλα διαχωρισμένα μπάνια.
- ✓ Κατανοούν ότι τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα μπορεί να δημιουργήσουν διάφορους τύπους οικογένειας και να ανταποκρίνονται με αποδοχή και σεβασμό σε πιθανές αναφορές του ατόμου στην οικογένειά του.
- ✓ Εφαρμόζουν τις βέλτιστες πρακτικές κατά τη λήψη ιστορικού με τη χρήση ανοικτών και γενικών ερωτήσεων.
- ✓ Εάν κατά την εξέταση ή τη λήψη ιστορικού είναι απαραίτητο να κάνουν ερωτήσεις σχετικά με προσωπικά θέματα (πχ τη σεξουαλική ζωή ή πιθανές ιατρικές διαδικασίες φυλομετάβασης), να εξηγούν στο άτομο για ποιο λόγο είναι απαραίτητη αυτή η πληροφορία.
- ✓ Να ακούν με προσοχή, με ενσυναίσθηση και σεβόμενοι τα όρια που θέτουν τα άτομα.
- ✓ Εάν δεν γνωρίζουν την απάντηση σε κάποια ερώτηση του ατόμου ή δεν είναι σίγουροι-ες τι πρέπει να κάνουν, να ζητούν βοήθεια από συναδέλφους που γνωρίζουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ θέματα ή από LGBTQI+ φορείς, έχοντας προηγουμένως εξασφαλίσει την άδεια του ατόμου.
- ✓ Σέβονται τον προσωπικό χώρο του κάθε ατόμου. Λαμβάνουν την συγκατάθεση του ατόμου για να το αγγίξουν, να το εξετάσουν ή να πλησιάσουν σε πολύ κοντινή απόσταση. Βεβαιώνονται ότι το άτομο αισθάνεται άνετα καθόλη τη διάρκεια της εξέτασης.
- ✓ Σέβονται τον τρόπο που το άτομο επιλέγει για να περιγράψει το σώμα του.
- ✓ Εάν δεν είναι σε θέση να αναλάβουν ένα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομο, ζητούν να αντικατασταθούν από άλλον επαγγελματία υγείας, που θα μπορεί να ανταποκριθεί στις ανάγκες του.
- ✓ Διασφαλίζουν την εχεμύθεια, ασφάλεια και την ιδιωτικότητα του ατόμου.

Κακές πρακτικές

Οι επαγγελματίες υγείας οφείλουν να

- ❖ Μην επιδεικνύουν ομοφοβική, τρανσφοβική και σεξιστική συμπεριφορά.
- ❖ Μην υποθέτουν πως όλα τα άτομα είναι ετεροφυλόφιλα και cis.
- ❖ Μην κάνουν υποθέσεις για την ταυτότητα φύλου του ατόμου βασιζόμενοι-ες στον σεξουαλικό του προσανατολισμό, και αντίστροφα.
- ❖ Μην κάνουν υποθέσεις για την ταυτότητα φύλου του ατόμου βασιζόμενοι-ες στην έκφραση φύλου, την εμφάνιση του ή τα νομικά του έγγραφα.
- ❖ Μην κάνουν υποθέσεις σχετικά με τα χαρακτηριστικά φύλου του ατόμου βασιζόμενοι-ες στην ταυτότητα φύλου ή την εμφάνισή του.
- ❖ Μη χρησιμοποιούν έμφυλους όρους (πχ. η κυρία, ο νεαρός, κλπ) για να αναφερθούν σε κάποιο άτομο εφόσον δεν γνωρίζουν την ταυτότητα φύλου του.
- ❖ Μην προσπαθούν να μαντέψουν την ανωνυμία που χρησιμοποιεί κάποιο άτομο. Ρωτούν το ίδιο και σέβονται αυτό που θα τους δηλώσει.
- ❖ Μη βάζουν σε εισαγωγικά ή παρένθεση το όνομα με το οποίο τους έχει συστηθεί, όταν το σημειώνουν (πχ στο φάκελο του).
- ❖ Μη χρησιμοποιούν εκφράσεις όπως «αυτά τα άτομα» ή «εσείς» για να αναφερθούν στα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα.

- ❖ Μην χρησιμοποιούν τον όρο “τρανσξέσουαλ” για να αναφερθούν σε ένα τρανς άτομο, εκτός αν το έχει ζητήσει το ίδιο.
- ❖ Μην χρησιμοποιούν τον όρο “κουήρ” εάν δεν είναι βέβαιοι ότι το άτομο είναι άνετο και σύμφωνο με αυτό τον όρο.
- ❖ Αποφεύγουν να κάνουν σχόλια για την έκφραση φύλου (πχ το πόσο “αρρενωπά” ή “θηλυκά” συμπεριφέρεται ή ντύνεται) ενός ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμου. Ιδιαίτερα αποφεύγουν τα σχόλια για την έκφραση φύλου ενός τρανς ατόμου και το κατά πόσο έχει προσαρμοστεί στα συμβατικά πρότυπα της θηλυκότητας ή της αρρενωπότητας (πχ “δε φαίνεσαι για άντρας”, “δεν είσαι αρκετά γυναίκα”).
- ❖ Αποφεύγουν να κάνουν σχόλια για την εμφάνιση ενός τρανς ατόμου και για τα αποτελέσματα των διαδικασιών φυλομετάβασης (πχ. με σχόλια όπως “δε φαίνεσαι για τρανς”).
- ❖ Αποφεύγουν τη χρήση έμφυλων όρων όταν αναφέρονται σε χαρακτηριστικά του σώματος ή υπηρεσίες (π.χ. γυναικολογικές εξετάσεις, ανδρικές ορμόνες, κλπ).
- ❖ Μην υποδεικνύουν ποια τουαλέτα πρέπει να χρησιμοποιήσει ένα άτομο.
- ❖ Μην κοινοποιούν ποτέ την ταυτότητα φύλου, το σεξουαλικό προσανατολισμό ή τα χαρακτηριστικά φύλου κάποιου ατόμου χωρίς την άδεια του.
- ❖ Μην κάνουν διακρίσεις τόσο σε ότι αφορά τους ασθενείς όσο και σε ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα στο προσωπικό.

Βασικές επιστημονικές αρχές και οδηγίες για την παροχή υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας σε ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα

Καλές πρακτικές

Οι επαγγελματίες υγείας για να αντιμετωπίσουν κατάλληλα τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα οφείλουν να:

- ✓ Γνωρίζουν ότι τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα συχνά βιώνουν αντιδεοντολογικές διακρίσεις βάσει αυτής τους της ταυτότητας, όπως είναι η άρνηση παροχής υπηρεσιών υγείας λόγω της ταυτότητας φύλου, του σεξουαλικού προσανατολισμού ή των χαρακτηριστικών φύλου τους, και έχουν ανάγκη από ένα κατάλληλα εκπαιδευμένο και ασφαλές περιβάλλον ώστε να μπορούν να προσεγγίσουν χωρίς άγχος και φόβο τις υπηρεσίες ΠΦΥ.
- ✓ Διασφαλίζουν ότι, σε περίπτωση όπου είναι απαραίτητη η χρήση έμφυλα διαχωρισμένων εγκαταστάσεων (πχ. δωμάτια, τουαλέτες), τα τρανς άτομα έχουν πρόσβαση σε αυτές που αντιστοιχούν στην ταυτότητα φύλου τους (πχ ένας τρανς άντρας θα πρέπει να νοσηλευτεί στον αντίστοιχο θάλαμο, ανεξάρτητα από το φύλο που αναγράφεται στα έγγρατά του). Σε περίπτωση ενστάσεων και δυσκολιών από τρίτους, οφείλουν να βρουν μία λύση σεβόμενοι το φύλο του ατόμου και την ασφάλειά του (πχ μονόκλινο).
- ✓ Ενημερώνουν τα άτομα σχετικά με την πρόληψη διαφόρων προβλημάτων υγείας λαμβάνοντας υπόψη την ταυτότητα φύλου και τα χαρακτηριστικά φύλου των ατόμων.
- ✓ Ενημερώνονται σχετικά με την ορμονοθεραπεία σε τρανς άτομα και τις επιδράσεις που αυτή μπορεί να έχει στην υγεία των ατόμων, και προσφέρουν την κατάλληλη ενημέρωση στα άτομα.
- ✓ Είναι σε θέση να αναγνωρίσουν ενδείξεις βίας και να παρέχουν στα άτομα τις κατάλληλες υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένης της διασύνδεσης με υπηρεσίες ψυχολογικής υποστήριξης, αλλά και με ΛΟΑΤΚΙ+ οργανώσεις σε περιπτώσεις ομοφοβικών, αμφιφοβικών ή τρανσφοβικών περιστατικών βίας.
- ✓ Ενημερώνουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα σχετικά με την πρόληψη των σεξουαλικά μεταδιδόμενων νοσημάτων, άλλων λοιμώξεων και τα μέτρα προφύλαξης που είναι διαθέσιμα. Η ενημέρωση θα πρέπει να γίνεται στη βάση των αναγκών κάθε ατόμου και σύμφωνα με τις σεξουαλικές τους πρακτικές.
- ✓ Ενημερώνουν όλα τα σεξουαλικά ενεργά άτομα για την σημασία της εξέτασης για ΣΜΝ, με στόχο την έγκαιρη διάγνωση.

- ✓ Ενημερώνουν τα άτομα που είναι θετικά στον HIV για τη σημαντικότητα συνέχισης του ελέγχου του ιϊκού φορτίου που αξιολογεί την αποτελεσματικότητα της θεραπείας αλλά και τη συμμόρφωση με αυτή.
- ✓ Ενημερώνουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα σχετικά με τα δικαιώματά τους κατά τη λήψη υπηρεσιών υγείας.
- ✓ Καταγγέλλουν στους αρμοδίους περιπτώσεις παραβίασης της ισότιμης αντιμετώπισης, όταν υποπέσουν στην αντίληψη τους.
- ✓ Ενημερώνονται και εφαρμόζουν τη σχετική νομοθεσία, τους κώδικες δεοντολογίας και τα ευρωπαϊκά και διεθνή κείμενα για τα δικαιώματα των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων
- ✓ Παραπέμπουν τα άτομα σε επαγγελματίες υγείας που γνωρίζουν ότι διαθέτουν την κατάλληλη εκπαίδευση πάνω σε ΛΟΑΤΚΙ+ ζητήματα.
- ✓ Προσπαθούν για τη βελτίωση των υπηρεσιών ΠΦΥ από όποια θέση υπηρετούν στο σύστημα υγείας και να μειώνουν τα πιθανά εμπόδια πρόσβασης σ' αυτή, για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα.
- ✓ Εκπαιδεύονται για τη διαχείριση των σωματικών και ψυχοκοινωνικών αναγκών των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων που αναζητούν βοήθεια στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας.
- ✓ Εκπαιδεύονται σε θέματα που αφορούν σε νομικά ζητήματα σχετικά με τα δικαιώματα των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων. Γνωρίζουν ότι τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα έχουν τα ίδια δικαιώματα για πρόσβαση στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (ΠΦΥ) με τον υπόλοιπο πληθυσμό

Κακές πρακτικές

Οι επαγγελματίες υγείας οφείλουν να μην:

- ❖ Κοινοποιούν τις πληροφορίες που έρχονται σε γνώση τους κατά την επαφή τους με τα άτομα χωρίς την άδειά τους.
- ❖ Αναπαράγουν στερεότυπα κατά την επαφή τους με ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα.
- ❖ Χλευάζουν, σχολιάζουν, επικρίνουν ή απορρίπτουν τον αυτοπροσδιορισμό και την ΛΟΑΤΚΙ+ ταυτότητα του ατόμου.
- ❖ Έχουν ακατάλληλες και παραβιαστικές συμπεριφορές, οι οποίες δημιουργούν έντονο άγχος και μπορεί να οδηγήσουν σε διακοπή της θεραπείας και μη συμμόρφωση στις οδηγίες/συμβουλές.
- ❖ Επιδεικνύουν φοβικές, αντιεπαγγελματικές, αντιδεοντολογικές συμπεριφορές κατά τη νοσηλεία ασθενών με HIV/AIDS.
- ❖ Κάνουν υποθέσεις σχετικά με την χρήση μη ασφαλών σεξουαλικών πρακτικών από ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα.

Βασικές επιστημονικές αρχές και οδηγίες για την παροχή υπηρεσιών ψυχικής υγείας σε ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα

Οι βασικές επιστημονικές αρχές που ορίζουν τον κώδικα δεοντολογίας και τις καλές πρακτικές στην παροχή υπηρεσιών ψυχικής υγείας σε ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα εκφράζονται από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (2015), τα Διαγνωστικά Εγχειρίδια του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ICD-11 beta) και της Αμερικάνικης Ψυχιατρικής Εταιρείας (DSM 5), τις επίσημες οδηγίες της Αμερικάνικης Ψυχολογικής Εταιρείας (2012 & 2015), τις επίσημες θέσεις της Αμερικάνικης Ψυχιατρικής Εταιρείας (2012 & 2013). Ειδικότερα για τα τρανς άτομα, τις βασικές αρχές και καλές πρακτικές για επαγγελματίες υγείας ορίζει επίσης ο WPATH (Παγκόσμιος Οργανισμός Επαγγελματιών Υγείας για Τρανς Άτομα).

Γενικές αρχές

- Οι ειδικοί ψυχικής υγείας αναγνωρίζουν τον τρόπο με τον οποίο το στίγμα, οι προκαταλήψεις, οι διακρίσεις και η βία επηρεάζουν την υγεία και την ευζωία των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων.

- Οι ειδικοί ψυχικής υγείας προσπαθούν να αναγνωρίζουν την επίδραση των θεσμικών εμποδίων στις ζωές των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων και να βοηθούν στην ανάπτυξη συνθηκών θετικών για τα άτομα αυτά.
- Οι ειδικοί ψυχικής υγείας προσπαθούν να κατανοούν ότι τα θέματα ψυχικής υγείας μπορεί να σχετίζονται ή να μη σχετίζονται με τον σεξουαλικό προσανατολισμό ή/και την ταυτότητα φύλου και τις ψυχολογικές επιδράσεις του στρες που βιώνουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα ως μειονοτική ομάδα.
- Οι ειδικοί ψυχικής υγείας επιζητούν να προετοιμάζουν εκπαιδευόμενους στην ψυχολογία ώστε να είναι επαρκείς στη δουλειά τους με ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα.

Σεξουαλικός προσανατολισμός

- Ο ομοφυλόφιλος ή ο αμφιφυλόφιλος σεξουαλικός προσανατολισμός¹ δεν αποτελούν ψυχικές ασθένειες και οι προσπάθειες αλλαγής τους έχει αποδειχθεί ότι σε καμία περίπτωση δεν είναι αποτελεσματικές ή ασφαλείς. Για την ακρίβεια, πιθανές προσπάθειες αλλαγής του μπορεί να επιφέρουν σημαντικές βλάβες και δεν είναι επιστημονικά έγκυρες. Μάλιστα, σε ό,τι αφορά γενικά την ψυχική υγεία, ρητά δηλώνεται ότι ο ομοφυλόφιλος σεξουαλικός προσανατολισμός δεν χρειάζεται να αλλάξει.
- Οι ειδικοί ψυχικής υγείας οφείλουν να προσπαθούν να κατανοήσουν τις επιπτώσεις του στίγματος (δηλαδή των προκαταλήψεων, των διακρίσεων και της βίας), καθώς και τον ποικίλων εκδηλώσεών τους σε διαφορετικά πλαίσια στις ζωές των λεσβιών, γκέι και αμφιφυλόφιλων.
- Οι ειδικοί ψυχικής υγείας ενθαρρύνονται να αυξάνουν τη γνώση και την κατανόησή τους γύρω από την ομοφυλοφιλία και την αμφιφυλοφιλία μέσω συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, επιμόρφωσης, εποπτείας και συμβουλευτικής.
- Οι ειδικοί ψυχικής υγείας οφείλουν να αναγνωρίσουν ότι οι στάσεις και η γνώση τους για τα θέματα που απασχολούν τις λεσβίες, τους γκέι και τα αμφιφυλόφιλα άτομα μπορεί να επηρεάζουν την αξιολόγηση και τις υπηρεσίες που παρέχουν, καθώς και να επιζητούν εποπτεία ή κατάλληλες παραπομπές όταν χρειάζεται.

Ταυτότητα φύλου²

- Η τρανς ταυτότητα δεν συνεπάγεται κανενός είδους έλλειμμα στην κρίση, τη σταθερότητα, την αξιοπιστία, ή τις γενικότερες κοινωνικές και επαγγελματικές ικανότητες.
- Το φύλο είναι μια μη δυαδική κατασκευή που επιτρέπει ένα εύρος ταυτοτήτων φύλου και η ταυτότητα φύλου ενός ατόμου μπορεί να μην συμφωνεί με το φύλο που αποδόθηκε στη γέννηση
- Οι διακρίσεις και η έλλειψη ισονομίας σε βάρος των τρανς και φυλοδιαφορετικών ατόμων, είναι καταστροφικές για την ψυχική τους υγεία. Οι ειδικοί ψυχικής υγείας κατέχουν βασική και βαρύνουσα ευθύνη στην προώθηση κοινωνικής αλλαγής που να μειώνει τις αρνητικές επιδράσεις του στίγματος στην ψυχική υγεία και την ευζωία των τρανς ατόμων, όπως και στην προάσπιση των δικαιωμάτων τους, παίρνοντας ρητά δημόσια θέση ως επαγγελματίες ενάντια στις διακρίσεις και την έλλειψη ισονομίας.
- Οι ειδικοί ψυχικής υγείας είναι ενήμεροι για τον τρόπο με τον οποίο οι στάσεις και οι γνώσεις τους για την ταυτότητα και την έκφραση του φύλου μπορεί να επηρεάσει την ποιότητα των υπηρεσιών απέναντι στα τρανς άτομα και τις οικογένειες τους.
- Οι ειδικοί ψυχικής υγείας αναγνωρίζουν ότι τα τρανς άτομα είναι πιο πιθανό να επιτύχουν θετικά αποτελέσματα στη ζωή τους, όταν έχουν κοινωνική υποστήριξη και υπηρεσίες που επιβεβαιώνουν την ταυτότητα φύλου τους.

¹ Ο σεξουαλικός προσανατολισμός αναφέρεται στη βαθιά συναισθηματική ή/και σεξουαλική έλξη προς άλλα άτομα.

² Η ταυτότητα φύλου αναφέρεται στον ατομικό και εσωτερικό τρόπο που βιώνεται το κοινωνικό φύλο (gender) από κάθε άτομο, που μπορεί να συμπίπτει ή όχι με το αποδοθέν κατά τη γέννησή του φύλο.

ΛΟΑΤΚΙ+ οικογένειες

Οι διεθνείς εταιρείες ψυχικής υγείας, καθώς και η Αμερικανική Ακαδημία Παιδιάτρων υποστηρίζουν την νομική αναγνώριση του δικαιώματος των ομόφυλων ζευγαριών στο γάμο, την παιδοθεσία, την συγγονεϊκότητα και την από κοινού αναδοχή ή επιμέλεια παιδιών. Επιπλέον:

- Σύμφωνα με διεθνή ερευνητικά δεδομένα που μελέτησαν παιδιά που μεγαλώνουν με ομόφυλους γονείς, δεν παρουσιάζεται διαφορά στην ψυχοκοινωνική τους προσαρμογή και την ψυχική υγεία σε σχέση με παιδιά που μεγαλώνουν με ετερόφυλους γονείς.
- Οι ειδικοί ψυχικής υγείας οφείλουν να αναγνωρίζουν και να σέβονται τη σημαντικότητα των σχέσεων των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων.
- Οι ειδικοί ψυχικής υγείας οφείλουν να κατανοούν τις εμπειρίες και τις προκλήσεις που βιώνουν οι ΛΟΑΤΚΙ+ γονείς.
- Οι ειδικοί ψυχικής υγείας επιζητούν να κατανοήσουν ότι η γονεϊκότητα και ο σχηματισμός οικογένειας στα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα μπορεί να πάρει πολλές μορφές.
- Για πολλά ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα, ένα στενό πλαίσιο κοντινών φίλων μπορεί να αποτελεί μία διαφορετική δομή οικογένειας -που να μη βασίζεται σε βιολογικές ή νομικά αναγνωρισμένες σχέσεις. Αυτού του τύπου οι οικογένειες από επιλογή, παρέχουν στα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα κοινωνικούς δεσμούς και ένα οικογενειακό πλαίσιο πολλές φορές πιο σημαντικό για τα ίδια από τη βιολογική οικογένειά τους. Τέτοιου είδους οικογενειακές δομές μπορούν να μειώσουν τις συνέπειες του στίγματος και της απουσίας θεσμικής ή νομικής αναγνώρισης.

Καλές πρακτικές

Οι επαγγελματίες ψυχικής υγείας οφείλουν να:

- ✓ Αναγνωρίζουν και να καταλαβαίνουν ότι ο σεξουαλικός προσανατολισμός και η ταυτότητα φύλου αποτελούν διακριτές έννοιες, που δεν είναι απαραίτητο να συνδέονται, και να τις διαχωρίζουν όταν δουλεύουν με ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα.
- ✓ Κατανοούν ότι το φύλο είναι μια **μη δυαδική κατασκευή** που επιτρέπει ένα εύρος ταυτοτήτων φύλου και ότι η ταυτότητα φύλου ενός ατόμου μπορεί να μην συμφωνεί με το φύλο που αποδόθηκε στη γέννηση.
- ✓ Αναγνωρίζουν πως το **στίγμα**, οι **προκαταλήψεις**, οι **διακρίσεις** και η **βία** επηρεάζουν την υγεία και την ευζωία των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων.
- ✓ Αναγνωρίζουν την **επίδραση των θεσμικών εμποδίων** στις ζωές των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων και να βοηθούν στην ανάπτυξη συνθηκών θετικών για τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα.
- ✓ Αναγνωρίζουν ότι η ποικιλομορφία στον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου είναι φυσιολογική και δεν αποτελεί ψυχική ασθένεια.
- ✓ Δημιουργούν ένα υποστηρικτικό περιβάλλον όπου τα άτομα να μπορούν να εξερευνήσουν τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου τους.
- ✓ Αναγνωρίζουν τις στάσεις, τις αντιλήψεις και τις προκαταλήψεις τους, και τον τρόπο με τον οποίο επηρεάζουν την ποιότητα των υπηρεσιών απέναντι στα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα και τις οικογένειες τους, και να αναζητούν συμβουλευτική ή/και κατάλληλες παραπομπές όταν χρειάζεται.
- ✓ Προσπαθούν να κατανοούν ότι τα θέματα ψυχικής υγείας **μπορεί να σχετίζονται ή να μη σχετίζονται** με την ταυτότητα φύλου ενός τρανς ατόμου και τις ψυχολογικές επιδράσεις του στρες που βιώνουν ως μειονοτική ομάδα.
- ✓ Αναγνωρίζουν και σέβονται τις σχέσεις των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων και την σημαντικότητά τους, ανεξάρτητα από το αν είναι νομικά αναγνωρισμένες ή όχι.
- ✓ Κατανοούν τις επιδράσεις που έχουν οι αλλαγές στην ταυτότητα και την έκφραση φύλου στις **ρομαντικές και σεξουαλικές σχέσεις** των τρανς ατόμων.
- ✓ Κατανοούν τις εμπειρίες και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα ως γονείς.

- ✓ Αναγνωρίζουν ότι οι οικογένειες των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων μπορεί να περιλαμβάνουν άτομα που δεν συνδέονται νομικά ή βιολογικά και ότι η **γονεϊκότητα και ο σχηματισμός οικογένειας μπορούν να πάρουν πολλές μορφές**.
- ✓ Προσπαθούν να κατανοήσουν την πολυπλοκότητα που συνεπάγεται ο μη ετερόφυλος σεξουαλικός προσανατολισμός ή η μη cis ταυτότητα φύλου στη σχέση με την οικογένεια καταγωγής, ανεξάρτητα από το αν το άτομο έχει προβεί σε coming out.
- ✓ Λαμβάνουν υπόψιν τις προκλήσεις που συνδέονται με τις πολλαπλές και συχνά συγκρουόμενες κανονιστικές αξίες και πεποιθήσεις που αντιμετωπίζουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα που ανήκουν σε φυλετικές και εθνικές μειονοτικές ομάδες.
- ✓ Αναλογίζονται τις επιρροές της θρησκείας και της πνευματικότητας στις ζωές των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων.
- ✓ Αναγνωρίζουν τις διαφορές ανάμεσα σε διαφορετικές γενιές και ηλικίες των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων, τις **ιδιαίτερες προκλήσεις** που αντιμετωπίζουν τα μεγαλύτερα σε ηλικία άτομα όσο και την **ψυχική ανθεκτικότητα** που μπορεί να αναπτύξουν.
- ✓ Αναγνωρίζουν τα ειδικά προβλήματα και τους παράγοντες επικινδυνότητας που υπάρχουν για τα νέα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα (π.χ. την έκταση και τις συνέπειες του ομοφοβικού bullying).
- ✓ Λαμβάνουν υπόψιν τις ειδικές προκλήσεις που βιώνουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα με σωματικές, αισθητηριακές και γνωστικό-συναισθηματικές αναπηρίες.
- ✓ Ενημερώνονται και να κατανοούν τις συνέπειες του HIV/AIDS στις ζωές και τις κοινότητες των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων.
- ✓ Αναλογίζονται τις επιπτώσεις του κοινωνικό-οικονομικού επίπεδου στην ψυχική υγεία των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων.
- ✓ Αναγνωρίζουν τα ειδικά εργασιακά θέματα που αντιμετωπίζουν τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα.
- ✓ Αυξάνουν τη γνώση και την κατανόηση για το σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου μέσα από συνεχιζόμενη εκπαίδευση, εποπτεία, και επαγγελματική συμβουλευτική.
- ✓ Στη χρήση και την διάχυση ερευνών σχετικών με τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου, παρουσιάζουν τα αποτελέσματα πλήρως και με ακρίβεια, και να λαμβάνουν υπόψιν πιθανή λανθασμένη χρήση των ερευνητικών ευρημάτων.
- ✓ Αναγνωρίζουν τα δυνατά οφέλη από μία **διεπιστημονική προσέγγιση** στην παροχή υπηρεσιών προς τα τρανς άτομα, και να προσπαθούν να δουλεύουν συνεργατικά.
- ✓ Προετοιμάζουν **εκπαιδευόμενους** στην ψυχολογία ώστε να είναι **επαρκείς** στη δουλειά τους με ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα.
- ✓ Αναγνωρίζουν ότι τα τρανς άτομα είναι πιο πιθανό να επιτύχουν θετικά αποτελέσματα στη ζωή τους, όταν έχουν **κοινωνική υποστήριξη και υπηρεσίες που επιβεβαιώνουν** την ταυτότητα φύλου τους.
- ✓ **Προωθούν κοινωνική αλλαγή** που να μειώνει τις αρνητικές επιδράσεις του στίγματος στην ψυχική υγεία και την ευζωία των τρανς ατόμων.

Κακές πρακτικές

Οι επαγγελματίες ψυχικής υγείας οφείλουν να μην:

- ❖ Προσπαθούν να αλλάξουν τον σεξουαλικό προσανατολισμό ή την ταυτότητα φύλου του ατόμου.
- ❖ Θεωρούν την αμφιφυλοφιλία ως ένδειξη αναποφασιστικότητας ή ως μεταβατικό στάδιο.
- ❖ Υποθέτουν ότι γνωρίζουν καλύτερα από το ίδιο το άτομο το σεξουαλικό του προσανατολισμό ή την ταυτότητα φύλου του.
- ❖ Υποθέτουν ότι γνωρίζουν τις αντωνυμίες που χρησιμοποιεί.
- ❖ Υποθέτουν και να μη ρωτούν στοιχεία για την ανατομία (βιολογικά χαρακτηριστικά φύλου) ενός ατόμου.
- ❖ Ερμηνεύουν, ούτε να αναζητούν στοιχεία που να “αιτιολογούν” το σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου ενός ατόμου.
- ❖ Θεωρούν τη διερεύνηση σεξουαλικού προσανατολισμού ή τη ρευστότητα στην ταυτότητα φύλου αυτόνομα συμπτώματά διαταραχών ή ένδειξη ψυχοπαθολογίας.
- ❖ Θεωρούν ότι η ταυτότητα φύλου ενός ατόμου πρέπει να εντάσσεται αποκλειστικά εντός του διπόλου των φύλων.

- ❖ Υποθέτουν το σεξουαλικό προσανατολισμό ή/και την ταυτότητα φύλου ενός ατόμου με βάση την εξωτερική του εμφάνιση ή την έκφραση του φύλου του.
- ❖ Αντιμετωπίζουν τη δυσφορία φύλου ως ψυχική διαταραχή και να μη θεωρούν ότι εκφράζεται ή βιώνεται με τον ίδιο τρόπο από όλα τα τρανς άτομα.
- ❖ Συμβουλεύουμε ίντερσεξ άτομα να προβούν σε επεμβάσεις ή άλλες ιατρικές ενέργειες που δεν είναι απαραίτητες για την υγεία τους, εάν δεν το επιθυμούν.
- ❖ Συμβουλεύουν τρανς άτομα να προβούν σε ιατρικές παρεμβάσεις φυλομετάβασης εάν δεν το επιθυμούν. Αντίστοιχα δεν τα αποθαρρύνουν να το πράξουν, εφόσον το επιθυμούν.
- ❖ Χρησιμοποιούν άλλο όνομα ή αντωνυμίες, από αυτά που υποδεικνύει ένα τρανς άτομο με τον αυτοπροσδιορισμό του.
- ❖ Ερμηνεύουν τη δομή και μορφή των διαπροσωπικών σχέσεων των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων, με βάση τα ετεροκανονικά και έμφυλα στερεότυπα.
- ❖ Αρνούνται, ούτε να παραβλέπουν το γονεϊκό ρόλο κανενός/καμίας από τους ομόφυλους γονείς ενός παιδιού, ανεξάρτητα από το αν έχει νομικά αναγνωρισμένη σχέση με το παιδί του.

Βασικές επιστημονικές αρχές και οδηγίες για την παροχή υπηρεσιών σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας σε ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα

Καλές πρακτικές

- ✓ Δώστε πλήρεις οδηγίες αντισύλληψης και πρόληψης των ΣΜΝ σε όλα τα σεξουαλικά ενεργά άτομα, λαμβάνοντας υπόψιν τόσο το σεξουαλικό προσανατολισμό ή/και ταυτότητας φύλου τους, όσο και τις σεξουαλικές τους πρακτικές.
- ✓ Συζητήστε με τα άτομα τις ανάγκες τους για προληπτικό έλεγχο, βάσει της ταυτότητας και των χαρακτηριστικών φύλου τους, και παρέχετε την κατάλληλη ενημέρωση.
- ✓ Κατανοήστε ότι οι συζητήσεις σχετικά με το σώμα ή τις σεξουαλικές πρακτικές μπορεί να είναι δύσκολες και να δημιουργούν άγχος στα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα. Δώστε τους τον απαραίτητο χώρο και χρόνο για να εκφραστούν ελεύθερα.
- ✓ Χρησιμοποιήστε ουδέτερους ως προς το φύλο όρους για να αναφερθείτε σε μεθόδους αντισύλληψης (πχ εξωτερικό ή εσωτερικό προφυλακτικό αντί του «αντρικό» ή «γυναικείο» προφυλακτικό).
- ✓ Ρωτήστε τα άτομα ποιους όρους προτιμούν να χρησιμοποιούν για να περιγράψουν το σώμα τους. Πολλά τρανς άτομα δεν αισθάνονται άνετα να χρησιμοποιούν την καθιερωμένη ορολογία και μπορεί να χρησιμοποιούν άλλες λέξεις για να αναφερθούν στο σώμα τους.
- ✓ Ενημερωθείτε σχετικά με τις μη ιατρικές/χειρουργικές παρεμβάσεις που μπορεί να κάνουν τρανς άτομα στην εμφάνιση τους, όπως το binding («δέσιμο» του στήθους, ώστε να φαίνεται πιο επίπεδο) ή το tucking («δίπλωμα» του πέους ώστε να μην φαίνεται μέσα από τα ρούχα), και ενημερώστε τα άτομα για τις ασφαλείς πρακτικές και τους πιθανούς κινδύνους για την υγεία τους.
- ✓ Ενημερώστε τα τρανς άτομα για την υγιεινή και την ασφαλή χρήση προσθετικών μερών που μπορεί να χρησιμοποιούν ώστε να αισθάνονται άνετα με το σώμα τους (πχ προσθετικών σιλικόνης).
- ✓ Ενημερωθείτε σχετικά με την ορμονοθεραπεία σε τρανς άτομα (λήψη είτε τεστοστερόνης είτε οιστρογόνων ή/και αντι-ανδρογόνων) και τις επιδράσεις που αυτή μπορεί να έχει στην σεξουαλική και αναπαραγωγική τους υγεία.
- ✓ Διερευνήστε εναλλακτικές επιλογές σε περίπτωση που κάποιο άτομο δεν αισθάνεται άνετα να πραγματοποιήσει κάποια εξέταση.
- ✓ Συζητήστε με τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα το ρόλο συμμετοχής που πρόκειται να έχουν στην φροντίδα του νεογνού και προσφέρετε την κατάλληλη εκπαίδευση σύμφωνα με αυτόν.
- ✓ Σε περίπτωση κυοφορίας ίντερσεξ εμβρύου παραπέμψτε τον/τους γονέα/είς σε ειδικό σύμβουλο και φέρετε τον/τους σε επαφή με τα αντίστοιχα σωματεία, ώστε να λάβει/ουν κατάλληλη ενημέρωση

και υποστήριξη πριν παρθούν αποφάσεις που μπορεί να βλάψουν τον/ους γονέα/είς, αλλά και το έμβρυο.

- ✓ Φέρτε τα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα σε επαφή με τον δικηγόρο του κέντρου εξωσωματικής για θέματα δωρεάς ωαρίου και σπέρματος καθώς και παρένθετης μητέρας.
- ✓ Ειδικά για άτομα/ο που πρόκειται να αποκτήσουν/ει το πρώτο παιδί, προσφέρετε συμβουλευτική και μαθήματα προετοιμασίας για γονεϊκότητα προσαρμοσμένα στη μορφή οικογένειας.
- ✓ Προσφέρετε υποστήριξη και ενημέρωση για τις επιλογές τοκετού, πλάνου τοκετού και θηλασμού, λαμβάνοντας υπόψιν την ταυτότητα φύλου του ατόμου, και το ρόλο που πρόκειται να αναλάβει στη φροντίδα του νεογνού.
- ✓ Ενημερώστε τα τρανς άτομα για τις πιθανές επιδράσεις της ορμονοθεραπείας στη γονιμότητα και τις διαθέσιμες επιλογές.
- ✓ Εάν αντιληφθείτε ομοφοβικές, αμφιφοβικές, τρανσφοβικές, σεξιστικές ή ρατσιστικές συμπεριφορές ή χρήση στερεοτυπικών και προσβλητικών αστείων σχετικά με ΛΟΑΤΚΙ+ θέματα από κάποιον-α συνάδελφό σας, παρεμβείτε και αναφέρετέ το στους αρμόδιους.
- ✓ Να βρίσκεστε σε διαρκή συνεργασία με τα σωματεία της ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητας παραμένοντας ενήμεροι για τα ΛΟΑΤΚΙ+ θέματα.
- ✓ Ενημερώστε τα σωματεία των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων για τις αρμοδιότητες των μαιών σε όλους τους τομείς της υγείας.

Κακές πρακτικές

- ❖ Μην υποθέτετε ότι τα αμφιφυλόφιλα άτομα έχουν πολλούς ερωτικούς συντρόφους ή έχουν σεξουαλικές επαφές χωρίς προφυλάξεις.
- ❖ Μην θεωρείτε ότι κάποιο άτομο πάσχει από HIV/AIDS επειδή είναι ομοφυλόφιλο, και το αντίστροφο.
- ❖ Μην υποθέτετε πως τα άτομα έχουν συγκεκριμένες ιατρικές ανάγκες (πχ. μαστογραφία ή εξέταση προστάτη) βάσει της ταυτότητας φύλου ή της εμφάνισής τους.
- ❖ Μην θεωρείτε ότι μια γυναίκα η οποία έχει σεξουαλικές επαφές με γυναίκες, δεν έχει κίνδυνο να κολλήσει κάποιο σεξουαλικά μεταδιδόμενο νόσημα ή δεν την απασχολεί η αντισύλληψη.
- ❖ Μην υποθέτετε ότι τα τρανς άτομα δεν έχουν σεξουαλικές επαφές ή έχουν συγκεκριμένες σεξουαλικές πρακτικές.
- ❖ Μην υποθέσετε πως τα άτομα χρησιμοποιούν συγκεκριμένες σεξουαλικές πρακτικές βάσει της ταυτότητας φύλου ή του σεξουαλικού προσανατολισμού τους.
- ❖ Μην υποθέτετε ότι όλοι οι σύντροφοι ενός ατόμου είναι cis. (πχ. ένας cis γκει άντρας μπορεί να ενδιαφέρεται για μεθόδους αντισύλληψης εάν ο σύντροφός του είναι τρανς άντρας).
- ❖ Κατά την εξέταση ή τη λήψη ιστορικού, μην κάνετε ερωτήσεις σχετικά με προσωπικά θέματα (πχ τη σεξουαλική ζωή ή πιθανές ιατρικές διαδικασίες φυλομετάβασης) εάν οι πληροφορίες δεν είναι απαραίτητες και σχετικές με το αίτημα του ατόμου.
- ❖ Μην ζητήσετε από το άτομο να τροποποιήσει την εμφάνισή του (πχ. αφαιρώντας ρουχισμό ή άλλα αξεσουάρ) εάν δεν είναι απολύτως απαραίτητο για την εξέταση του.
- ❖ Μην πιέσετε το άτομο να κάνει κάποια εξέταση εάν δεν αισθάνεται άνετα.
- ❖ Μην φωτογραφίζετε για κλινικό αρχείο ή εκπαιδευτικούς σκοπούς οτιδήποτε αφορά το άτομο χωρίς την έγγραφη συγκατάθεσή του.
- ❖ Μην επιτρέψετε σε άλλον επαγγελματία υγείας να εισέλθει στο χώρο κατά τη διάρκεια της εξέτασης ή της λήψης ιστορικού, χωρίς την άδειά του.

ΛΟΑΤΚΙ+ Οργανώσεις και Ανθρωπιστικοί Φορείς

ΛΟΑΤΚΙ+ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

Ομοφυλοφιλική και Λεσβιακή Κοινότητα Ελλάδος

Καταγραφή περιστατικών ομοφοβικής, τρανσφοβικής, αμφιφοβικής βίας / Παροχή ψυχολογικής υποστήριξης ΛΟΑΤΚΙ+ ανθρώπων / Προάσπιση ανθρωπίνων δικαιωμάτων ΛΟΑΤΚΙ+ ανθρώπων

Αθήνα:

(+30) 6931471567

Email: info.olke@gmail.com

Olkegr.blogspot.gr

Colour Youth – Κοινότητα LGBTQ Νέων Αθήνας

Καταγραφή περιστατικών ομοφοβικής, τρανσφοβικής, αμφιφοβικής βίας και διακρίσεων / Ομάδες ψυχολογικής ενδυνάμωσης και ψυχοκοινωνική στήριξη ΛΟΑΤΚΙ+ ανθρώπων / Προάσπιση ανθρωπίνων δικαιωμάτων ΛΟΑΤΚΙ+ ανθρώπων

Αθήνα:

(+30) 694 5583 395

Email: info@colouryouth.gr

www.colouryouth.gr

Υπερήφανοι Γονείς

Ομάδα υποστήριξης κι ενδυνάμωσης γονέων με ΛΟΑΤΚΙ παιδιά

Αθήνα:

(+30) 6977839037

Email: proudparentsgreece@gmail.com

<https://el-gr.facebook.com>

Athens Pride

Εθελοντική, μη-κερδοσκοπική εταιρεία / Οργάνωση του ετήσιου Φεστιβάλ Υπερηφάνειας Αθήνας – Athens Pride και της Παρέλασης Υπερηφάνειας / Προάσπιση ανθρωπίνων δικαιωμάτων ΛΟΑΤΚΙ+ ανθρώπων

Αθήνα:

(+30) 6974187383

Email: contact@athenspride.eu

www.athenspride.eu

Proud seniors

Ομάδα Υποστήριξης ΛΟΑΤΚΙ Ατόμων Ηλικίας 50 και 'Ανω

Αθήνα:

(+30) 6973355124

Email: proudseniorsgreece@gmail.com

www.facebook.com/groups/ProudSeniors

Orlando LGBT+: Ψυχική Υγεία Χωρίς Στίγμα

Επιμόρφωση και εποπτεία ειδικών ψυχικής υγείας και φορέων / Προάσπιση ανθρωπίνων δικαιωμάτων ΛΟΑΤΚΙ+ ανθρώπων / Παροχή ψυχολογικής υποστήριξης σε ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα

Αθήνα:

(+30) 2177002239

Email: contact@orlandolgbt.gr

orlandolgbt.gr

Οικογένειες Ουράνιο Τόξο

Καταγραφή περιστατικών ομοφοβικής, τρανσφοβικής, αμφιφοβικής βίας / Ψυχοκοινωνική στήριξη ΛΟΑΤΚΙ+ οικογενειών και ανηλίκων / Προάσπιση ανθρωπίνων δικαιωμάτων ΛΟΑΤΚΙ+ οικογενειών και ανηλίκων

Αθήνα:

Email: ouraniotoksofamilies@gmail.com
ouraniotoksofamilies.blogspot.gr

Σωματείο Υποστήριξης Διεμφυλικών

Καταγραφή περιστατικών ομοφοβικής, τρανσφοβικής, αμφιφοβικής βίας και διακρίσεων / Παροχή νομικής και ψυχολογικής στήριξης τρανς ανθρώπων/ Προάσπιση ανθρωπίνων δικαιωμάτων ΛΟΑΤΚΙ+ ανθρώπων

Αθήνα:

(+30) 2109210697

Email: transgender.support.association@gmail.com
www.transgender-association.gr

ΛΟΑΤ ΑμεΑ

Προάσπιση, διεκδίκηση και προώθηση των δικαιωμάτων των ΛΟΑΤ ατόμων με αναπηρία / Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση για θέματα που αφορούν τις/τους LGBTQI+ ΑμεΑ

Αθήνα:

Email: greeklgbtdisabled@gmail.com
<https://twitter.com/LGBTdisabledGR>
Facebook: loatamea

Thessaloniki Pride

Παροχή ψυχολογικής υποστήριξης ΛΟΑΤΚΙ+ ανθρώπων / Προάσπιση ανθρωπίνων δικαιωμάτων ΛΟΑΤΚΙ+ ανθρώπων

Θεσσαλονίκη:

(+30) 231 1289 320

Email: contact@thessalonikipride.com
thessalonikipride.com

Patras Pride

Φεστιβάλ Υπερφήανειας για την Απελευθέρωση Φύλου, Σώματος και Σεξουαλικότητας Ενάντια στην Καταπίεση και τις Διακρίσεις / Προάσπιση ΛΟΑΤΚΙ+ δικαιωμάτων

Πάτρα:

Email: pridepatras@gmail.com
<https://patraspride.blogspot.gr>

Conqueer Ομάδα φύλου και σεξουαλικότητας ηρακλείου

Καταγραφή περιστατικών ομοφοβικής, τρανσφοβικής, αμφιφοβικής βίας και διακρίσεων / Ομάδες ψυχολογικής ενδυνάμωσης και ψυχοκοινωνική στήριξη ΛΟΑΤΚΙ+ ανθρώπων / Προάσπιση δικαιωμάτων ΛΟΑΤΚΙ+ ανθρώπων

Κρήτη:

conqueerher.blogspot.com

11528 – Δίπλα σου

Γραμμή ψυχολογικής υποστήριξης για ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα, τις οικογένειες τους και εκπαιδευτικούς / Παροχή δωρεάν συνεδριών δια ζώσης ή μέσω Skype

Τηλ: 11528

<https://11528.gr/>

Facebook: [@diplasou11528](https://www.facebook.com/diplasou11528)

ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

PRAKSIS- Προγράμματα Ανάπτυξης Κοινωνικής Στήριξης και Ιατρικής Συνεργασίας

Παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, ψυχοκοινωνικής στήριξης ή/και προσωρινής φιλοξενίας, νομικής συμβουλευτικής / Καταγραφή περιστατικών ομοφοβικής, τρανσφοβικής, αμφιφοβικής βίας και διακρίσεων / Προάσπιση ανθρωπίνων δικαιωμάτων (και) ΛΟΑΤΚΙ+ ανθρώπων

Αθήνα:

Κεντρικά γραφεία

(+30) 210 520 5200

Email: info@praksis.gr

Πολυϊατρείο:

(+30) 210 8213 704

Κέντρο Ημερήσιας Υποδοχής Αστέγων

(+30) 210 5244574

(+30) 210 5244 574

Κέντρο Αλληλεγγύης

(+30) 210 8220 883

Θεσσαλονίκη:

Πολυϊατρείο

(+30) 231 0556 145

Πάτρα:

Κέντρο Ημέρας Ασυνόδευτων Ανηλίκων

(+30) 261 0321 933

Πειραιάς:

Κέντρο Ημερήσιας Υποδοχής Αστέγων

(+30) 6985866432

www.praksis.gr

SOLIDARITYNOW

Παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, ψυχοκοινωνικής στήριξης ή/και προσωρινής φιλοξενίας, προάσπιση ανθρωπίνων δικαιωμάτων

Αθήνα:

(+30) 210 8220 883

athens@solidaritynow.org

Θεσσαλονίκη:

(+30) 213 0501 030

thessaloniki@solidaritynow.org

www.solidaritynow.org

ARSIΣ- Κοινωνική Οργάνωση Υποστήριξης Νέων

Παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, ψυχοκοινωνικής στήριξης ή/και προσωρινής φιλοξενίας, προάσπιση ανθρωπίνων δικαιωμάτων

Αθήνα:

(+30) 210 8259 880

arsisathina@gmail.com

Βόλος:

(+30) 242 8099 939

arsis.xenonas@hotmail.com

Αλεξανδρούπολη:

(+30) 255 1038 952

arsisalex@gmail.com

Κοζάνη:

(+30) 246 1049 799

infokoz@arsis.gr

arsis.gr

Γιατροί του Κόσμου Ελλάδος

Καταγραφή περιστατικών ομοφοβικής, τρανσφοβικής, αμφιφοβικής βίας / Παροχή νομικής και ψυχολογικής στήριξης, ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και συνοδευτικών υπηρεσιών (και) ΛΟΑΤΚΙ+ ανθρώπων / Προάσπιση ανθρωπίνων δικαιωμάτων (και) ΛΟΑΤΚΙ+ ανθρώπων

Αθήνα:

(+30) 210 3213 150

info@mdmgreece.gr

Θεσσαλονίκη:

(+30) 231 0566 641

thessaloniki@mdmgreece.gr

Καβάλα:

(+30) 251 0227 224

kavala@mdmgreece.gr

Πάτρα:

(+30) 261 0310 366

patras@mdmgreece.gr

Πέραμα:

(+30) 210 4414 788

perama@mdmgreece.gr

Χανιά:

(+30) 282 1023 110

chania@mdmgreece.gr

mdmgreece.gr

Διεθνής Αμνηστία- Ελληνικό Τμήμα

Παροχή νομικής στήριξης, προάσπιση ανθρωπίνων δικαιωμάτων

Αθήνα:

(+30) 210 3600 628

Athens@amnesty.org.gr

www.amnesty.gr

Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου

Παροχή νομικής στήριξης, προάσπιση ανθρωπίνων δικαιωμάτων

Αθήνα:

(+30) 213 0264 975

Info@hlhr.gr

www.hlhr.gr

Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός

Παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, ψυχοκοινωνικής στήριξης

Αθήνα:

(+30) 210 3613 848

(+30) 210 3639 538

swd@redcross.gr

www.redcross.gr

Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Ψυχολογική ή/και κοινωνική στήριξη μελών ευάλωτων πληθυσμιακών ομάδων που διέρχονται καταστάσεις κρίσης και έκτακτης ανάγκης

Πανελλαδικά:

197 (Τηλεφωνική Γραμμή Άμεσης Κοινωνικής Βοήθειας- για κλήσεις εκτός Νομού Αττικής πληκτρολογήστε 210 197),

1107 (Εθνική Γραμμή Παιδικής Προστασίας)

www.ekka.org.gr

Σύλλογος Οροθετικών Ελλάδας «Θετική Φωνή»

Ψυχοκοινωνική ή/και νομική στήριξη οροθετικών, πρόληψη ΣΜΝ

Αθήνα:

(+30) 210 8627 572
Info@positivevoice.gr

Θεσσαλονίκη:
(+30) 231 5525 020
positivevoice.gr

Κέντρο Ζωής

Ψυχοκοινωνική ή/και νομική στήριξη οροθετικών, πρόληψη ΣΜΝ

Αθήνα:
(+30) 210 7257 617
info@kentrozois.gr
Θεσσαλονίκη:(+30) 231 0237040
www.kentrozois.gr

ΣΥΝΕΙΡΜΟΣ-Κέντρο Ημέρας Βαβέλ

Ψυχοκοινωνική στήριξη ψυχικά νοσούντων

Αθήνα:
(+30) 210 8616 280
babel@syn-eirmos.gr, info@syn-eirmos.gr

Τρίκαλα (Κέντρο Ημέρας Ρόπτρο)

(+30) 24310 73385 & (+30) 24310 39388
syn-eirmos.g

Κέντρο Μέρμνας Οικογένειας και Παιδιού

Ψυχολογική στήριξη θυμάτων (και) ομοφοβικού, τρανσφοβικού, αμφιφοβικού σχολικού εκφοβισμού / Προάσπιση ανθρωπίνων δικαιωμάτων (και) ΛΟΑΤΚΙ+ ανθρώπων.

Αθήνα: (+30) 210 3637 547
kmop@kmop.eu

Θεσσαλονίκη:
(+30) 231 0534 322
Πειραιάς:
(+30) 211 7201 055
Kmpop.gr

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Διεύθυνση Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος

Δίωξη ηλεκτρονικού εγκλήματος. Συμπεριλαμβάνονται υποθέσεις διαδικτυακής ή ηλεκτρονικής παρενόχλησης (cyberbullying) και ρατσισμού.

Πανελλαδικά: **11188**
ccu@cybercrimeunit.gov.gr
cyberalert.gr

Υπηρεσία Αντιμετώπισης Ρατσιστικής Βίας

Δίωξη εγκλημάτων με ρατσιστικό κίνητρο
Πανελλαδικά: **11414** (24ωρή γραμμή)
Ηλεκτρονική καταγγελία περιστατικών ρατσιστικής βίας:
www.astynomia.gr

Σημαντικές Ημερομηνίες για την ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητα

Ημέρα Τρανς Ορατότητας - 31 Μαρτίου

Η ημέρα Τρανς Ορατότητας είναι αφιερωμένη στον εορτασμό των τρανς ατόμων. Η ημέρα ξεκίνησε το 2009 από την Rachel Crandall ως αντίδραση στην έλλειψη LGBT ημερών που αναγνωρίζουν και γιορτάζουν τα μέλη της τρανς κοινότητας που βρίσκονται εν ζωή.

Παγκόσμια Ημέρα κατά της Ομοφοβίας, Αμφιφοβίας και Τρανσφοβίας - 17 Μαΐου

Βασικός σκοπός της ημέρας είναι να αναδείξει τη βία, τις διακρίσεις και την καταπίεση που υφίστανται η ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητα σε όλο τον κόσμο, και αποτελεί μια ευκαιρία για την ανάληψη δράσης και το άνοιγμα διαλόγου με τα μέσα, τους πολιτικούς, την κοινή γνώμη και την κοινωνία των πολιτών. Η ημέρα επιλέχθηκε για να γιορτάσει την απόφαση να αφαιρεθεί η ομοφυλοφιλία από τη Διεθνής Στατιστική Ταξινόμηση Νοσημάτων και Συναφών Προβλημάτων Υγείας του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας το 1990.

Επέτειος της Εξέγερσης του Stonewall - 28 Ιουνίου

Η Εξέγερση του Stonewall ήταν μια σειρά από αυθόρμητες, βίαιες διαμαρτυρίες από μέλη της LGBT κοινότητας απέναντι σε μια επιδρομή της αστυνομίας στο Stonewall Inn, στο Μανχάταν, στις 28 Ιουνίου του 1969. Η Εξέγερση του Stonewall θεωρείται το πλέον σημαντικό γεγονός που οδήγησε στο κίνημα για την γκέι απελευθέρωση και την σύγχρονη πάλη για τα LGBT δικαιώματα στις ΗΠΑ. Στις 28 Ιουνίου του 1970, οι πρώτες παρελάσεις υπερηφάνειας έλαβαν χώρα στις ΗΠΑ προς τιμήν της επετείου της εξέγερσης και σήμερα παρελάσεις Υπερηφάνειας διοργανώνονται σε όλο τον κόσμο τον Ιούνιο σε ανάμνηση της Εξέγερσης του Stonewall.

Ημέρα Ορατότητας Αμφιφυλόφιλων - 23 Σεπτεμβρίου

Η ημέρα αυτή αποτελεί ένα κάλεσμα για την αναγνώριση και τον εορτασμό της ιστορίας των αμφιφυλόφιλων ατόμων, την ανάδειξη της αμφιφοβίας, και στοχεύει στο να βοηθήσει τα άτομα να έρθουν σε επαφή με την αμφιφυλοφιλική κοινότητα.

Ημέρα Coming out - 11 Οκτωβρίου

Η ημέρα καθιερώθηκε το 1988 και επιλέχθηκε ως η επέτειος της Εθνικής Πορείας στην Ουάσιγκτον για τα Δικαιώματα των Λεσβιών και Γκέι το 1987. Η αρχική ιδέα βασιζόταν στο πνεύμα του φεμινισμού και της γκέι απελευθέρωσης ότι το προσωπικό είναι πολιτικό, εστιάζοντας στο ότι το να ζει κάποιο άτομο ανοιχτά ως LGBT είναι η πλέον βασική μορφή ακτιβισμού.

Ημέρα Ευαισθητοποίησης για Ίντερσεξ ζητήματα - 26 Οκτωβρίου

Η ημέρα έχει στόχο την ανάδειξη της καταπάτησης ανθρωπίνων δικαιωμάτων που υφίστανται τα ίντερσεξ άτομα. Η ημέρα σηματοδοτεί την πρώτη δημόσια διαμαρτυρία από ίντερσεξ άτομα στην Βόρεια Αμερική στις 26 Οκτωβρίου του 1996, έξω από το χώρο που πραγματοποιούνταν το ετήσιο συνέδριο της Αμερικανικής Ακαδημίας Παιδιατρικής. Είναι μια ημέρα δράσης σε κοινοτικό επίπεδο για την εξάλειψη της ντροπής, της μυστικότητας και των ανεπιθύμητων «επανορθωτικών» επεμβάσεων στα ίντερσεξ παιδιά.

Ημέρα Μνήμης Ίντερσεξ - 8 Νοεμβρίου

Η ημέρα στοχεύει στην ανάδειξη των ζητημάτων που αφορούν τα ίντερσεξ άτομα. Η ημέρα φαίνεται να ξεκίνησε στις 8 Νοεμβρίου του 2005, ύστερα από κάλεσμα της Organisation Intersex International. Η ημερομηνία σηματοδοτεί τα γενέθλια της Herculine Barbin, ενός γνωστού ίντερσεξ ατόμου από τη Γαλλία.

Ημέρα Μνήμης Τρανς - 20 Νοεμβρίου

Σκοπός της ημέρας είναι να τιμήσει τα άτομα που δολοφονήθηκαν εξαιτίας της τρανσφοβίας και να επιστήσει την προσοχή στη βία με την οποία έρχεται αντιμέτωπη η τρανς κοινότητα. Καθιερώθηκε το 1999 από την Gwendolyn Ann Smith, μια τρανς γυναίκα, για να τιμήσει τη μνήμη της Rita Hester, η οποία δολοφονήθηκε.
